

Mýty o cementárňach a životnom prostredí

4.8.2026 - | CEMMAC a.s.

Cementárne sú často vnímané ako významní znečisťovatelia životného prostredia. Tento pohľad však vychádza skôr zo zastaraných predstáv než zo súčasnej reality.

Moderné cementárne prešli v posledných desaťročiach výrazným technologickým vývojom a neustále investujú do inovácií, ktoré znižujú ich environmentálnu stopu, zvyšujú efektívnosť výroby a zároveň zabezpečujú plnenie prísnych legislatívnych požiadaviek.

Prevádzka cementární patrí medzi najprísnejšie kontrolované priemyselné odvetvia. Pozrime sa preto na najčastejšie mýty a fakty, ktoré ich uvádzajú na pravú mieru.

Mýtus č. 1: Cementárne výrazne znečisťujú ovzdušie

Je pravda, že cementárne sú podľa legislatívy zaradené medzi veľké zdroje znečisťovania ovzdušia. Toto zaradenie však vychádza predovšetkým z ich výrobných kapacít, nie zo skutočnej úrovne emisií.

Moderné cementárne využívajú vysokoúčinné technológie na zachytávanie tuhých znečisťujúcich látok (TZL), ktoré eliminujú väčšinu prachových častíc ešte pred ich uvoľnením do ovzdušia. Emisie sú navyše nepretržite monitorované prostredníctvom automatizovaných monitorovacích systémov (AMS), pričom výsledky meraní sú pravidelne predkladané príslušným kontrolným orgánom. Každá prevádzka musí zároveň spĺňať prísne emisné limity stanovené legislatívou.

Mýtus č. 2: Cementárne nemajú záujem o ochranu životného prostredia

Opak je pravdou. Ochrana životného prostredia patrí medzi základné priority moderných cementární. Významné investície smerujú do ekologických technológií, znižovania emisií, energetickej efektívnosti aj optimalizácie výrobných procesov.

Súčasťou riadenia sú environmentálne manažérske systémy a neustále hľadanie nových riešení, ktoré minimalizujú vplyv výroby na životné prostredie. Cieľom je vyrábať kvalitné stavebné materiály pri čo najnižšej environmentálnej záťaži.

Mýtus č. 3: Spaľovanie alternatívnych palív je nebezpečné

Využívanie alternatívnych palív je prísne regulované a podlieha dôslednej kontrole. Spaľovanie prebieha pri veľmi vysokých teplotách, ktoré zabezpečujú rozklad škodlivých látok. Emisie sú neustále monitorované a musia spĺňať zákonom stanovené limity pre znečisťujúce látky, ako sú napríklad ťažké kovy, HCl, SO₂, dioxíny (PCDD) či furány (PCDF).

Alternatívne palivá zároveň pomáhajú znižovať spotrebu fosílnych palív a podporujú princípy obehového hospodárstva. Ich kvalita je pravidelne overovaná laboratórnymi analýzami v interných aj externých akreditovaných laboratóriách.

Na záver možno položiť jednoduchú otázku: Je lepšie výhrevnú zložku odpadu uložiť na skládku alebo ju zmysluplne energeticky využiť? Odpoveď si môže vytvoriť každý sám.

Mýtus č. 4: Cementárne významne prispievajú ku klimatickej zmene

Výroba slinku a cementu patrí medzi energeticky náročné procesy a podľa dostupných údajov sa

podieľa približne 8 % na celosvetových emisiách oxidu uhličitého (CO₂). To je nepopierateľný fakt.

Rovnako dôležité je však povedať, že cementárenský priemysel patrí medzi odvetvia, ktoré intenzívne pracujú na znižovaní svojej uhlíkovej stopy. Zavádzajú sa nové výrobné technológie, znižuje sa podiel slinku v cementoch, zvyšuje sa využívanie alternatívnych palív a surovín a pripravujú sa riešenia na ďalšie znižovanie emisií CO₂.

Cementárne preto nie sú len súčasťou problému, ale aj súčasťou jeho riešenia.

Mýtus č. 5: Ťažba surovín nenávratne ničí krajinu

Ťažba nerastných surovín je dlhodobý plánovaný a riadený proces. Súčasťou každého projektu je aj rekultivácia územia po ukončení ťažby.

Mnohé bývalé lomy sa postupne menia na prírodné lokality, vodné plochy, rekreačné zóny alebo územia podporujúce rozvoj biodiverzity. Správne naplánovaná a realizovaná rekultivácia umožňuje, aby územie získalo nové ekologické aj spoločenské využitie.

Záver

Moderné cementárne už dávno nie sú tým, čím boli pred niekoľkými desaťročiami. Vďaka technologickým inováciám, prísny environmentálnym požiadavkám a zodpovednému prístupu neustále znižujú svoj vplyv na životné prostredie.

Cementárenský priemysel však zároveň stojí pred významnou výzvou – pokračovať v dekarbonizácii výroby a hľadať ďalšie riešenia na znižovanie emisií skleníkových plynov. Pri hodnotení tohto odvetvia je preto dôležité vychádzať z overených faktov, vnímať dosiahnutý pokrok a oddeľovať zaužívané mýty od reality.

<https://www.cemmac.sk/myty-o-cementarnach-a-zivotnom-prostredi>